

[Holger K. Nielsen]

Vi er tilfredse med, at Danmark er gået i spidsen med økonomisk støtte til palæstinerne. Men det er også vigtigt, at der til stadighed lægges pres på Israel, således at undertrykkelsen af menneskerettighederne på Vestbredden stoppes og en positiv fredsproces kommer i gang.

Hvor der er lys i mørket i Mellemøsten, så sænker mørket sig over Østeuropa. Det jugoslaviske barbari vil tilsyneladende ingen ende tage, og den måde, vi i Vesteuropa håndterer flygtningeproblemet på, er en ren skandale. Også Danmark har del i denne skandale. EF's anerkendelsespolitik har en stor del af skylden for den jugoslaviske tragedie, og de forskellige tiltag og trusler har ikke hjulpet – tværtimod!

Det er slemt i Jugoslavien; det kan blive lige så slemt i Kaukasus og andre steder i Østeuropa. Der er ingen patentløsninger på disse problemer, men vigtigt er at få defineret en økonomisk sikkerhedspolitik, hvor vi af hensyn til vor fælles sikkerhed iværksætter en bedre økonomisk hjælp til Østeuropa.

Som bekendt vandt Jeltsin magtkampen i Rusland, og tilsyneladende holder han fast i løftet om parlamentsvalg til december. Der er grund til kritik af dele af Jeltsins økonomiske politik, som i Rusland har medført enorme økonomiske uligheder, social armod og opblomstring af en forbrydermafia, som snildt kan måle sig med den italienske. Og der kan bestemt sættes spørgsmålstejn ved Jeltsins evne til at formidle det, Det Radikale Venstre kalder et bredt samarbejde. Han er ikke for ingenting selv opdraget i det stalinistiske system, ligesom mange af hans folk er det. Men det ville alligevel have været katastrofalt, hvis demokratiseringsprocessen var stoppet. Der skal holdes et rigtigt parlamentsvalg, og det er her vigtigt, at der bliver fairness for alle parter.

Ledetråden for den danske politik bør være demokratiseringsprocessen og ikke, om det er Jeltsin, som står i spidsen for Rusland. Og den russiske befolkning må selv kunne bestemme, om den ønsker Gajdars ekstreme liberalisme eller en mere menneskelig økonomi. Også den danske regering har et ansvar for at følge processen tæt, og hvis Jeltsin ikke overholder de demokratiske spilleregler, må den reagere.

Begivenhederne i Rusland markerer en ny udvikling i en proces, som har fundet sted siden 1989, en proces, hvor den internationale

politiske geografi forandrer sig fundamentalt. I den sammenhæng er det også naturligt at diskutere, hvordan FN fungerer. FN har i de senere år fået en mere aktiv rolle som konfliktløser. Dette medfører naturligt nok en række spørgsmål. Fungerer FN effektivt nok? Og bør organisationen tilføres flere ressourcer?

Det er også naturligt at inddrage sammensætningen af Sikkerhedsrådet. Hvad der var en stormagt i 1945, behøver ikke nødvendigvis at være det i dag. Denne debat skal vi have, og lad os tage den – også i lyset af, hvor de nye konfliktområder ligger. Men det er totalt forfjet at bringe EF-udviklingen ind i denne debat, som udenrigsministeren kom for skade at gøre det i New York. FN er et samarbejde mellem stater. EF's fælles udenrigspolitik er et mellemstatsligt samarbejde, hvad der bekræftes i Maastricht-traktaten og i Edinburgh-aftalen.

Lad mig samtidig gøre opmærksom på, at Danmark gennem Edinburgh-aftalen har et klart forbehold over for EF's forsvarsdimension. Medmindre EF-samarbejdet ændres radikalt i overstatslig retning, har denne tanke ikke megen mening, og det er præcis en sådan udvikling i overstatslig retning, det nationale kompromis skal forhindre.

Det er derfor, SF har lagt vægt på, at det nationale kompromis skal være en ny og langsigtet dansk EF-politik. Som bekendt stod syv partier i sin tid bag det nationale kompromis, men når man hører reaktionerne fra Venstre og De Konservative og regeringspartiet CD, kan man kun få det indtryk, at deres støtte dengang var taktisk bestemt, at de aldrig et sekund reelt har stået bag det nationale kompromis, at det med andre ord var svindel og humbug, fup og fiduser, når de i skrift stod bag formuleringen om, at der var tale om en ny og langsigtet dansk EF-politik. Det siger noget om de pågældende partiers politiske troværdighed. Jeg er tilfreds med, at Socialdemokratiet og statsministeren så klart har tilkendegivet, at de fortsat står bag det nationale kompromis. Men jeg kan garantere, at SF nidkært vil følge med i, om regeringen og dens ministre også lever op til den nye danske EF-politik.

Vi opfatter os selv som vagthund i forhold til, at Danmark ikke bliver involveret i et Europas Forenede Stater, men at vi i stedet arbejder for et åbent og fleksibelt europæisk samarbejde.